

F O A I E

пентрѣ

МИШЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 50.

Luni 14. Dekembrie,

1842.

ХАТИШЕРИФЪ ДМПЪРЪТЕСК *)

Дпалта ачеаста поръикъ амѣ, съ ва пѣпе
дп лѣкране дптокмаѣ.

Деосевитѣле дптре domni, ши алесѣле
дптре чеѣ маѣ дпалдѣ ай неамѣлѣи креѣци-
песк. Чел че те орѣндѣещѣ акѣм прип
дпдпърѣтеаска теа воинѣъ, овлѣдѣитор ал
дѣрѣи ромѣнеѣи, Александрѣ Гика ВВд.
ѣиѣдѣи сѣжрѣшитѣрѣле вѣпе.

Прип деосевит дпскрѣс атинѣтор де
внѣле привелегѣври ши скѣтѣри хѣрѣзѣте прип-
дипатѣрѣлор Валахѣиѣ, ши Молдавѣиѣ, ѣкѣт
не темеѣх арт. 5лѣ дпн трактатѣл, дела
Adrianoпол, дпдѣринѣдѣсъ ѣиѣдѣе каре дпн
дѣжкѣтѣрѣле челе хотѣрѣте ши деосевитѣл
акт. ал конвенѣиѣи дела Акерман, дп при-
чина кпнѣлѣи алецѣрѣи Domnilор, ачестор
припдипатѣрѣи, ши кѣпоскѣндѣсъ тревѣиѣдѣа
де асе ашеза, чеа дпн лѣзнѣтрѣ алор от-
кѣрѣтѣрѣе, не темеѣврѣи маѣ статорѣиче ши
маѣ потрѣвѣте кѣ адеврѣрателе лор интере-

сѣрѣи, саѣ хотѣрѣжѣт прип нестрѣмѣтѣта дп-
воѣре ѣкѣтѣ кѣ десѣвѣжрѣшѣре дптре дп-
палта мѣ поартѣ, (акѣтѣрѣа мѣрѣре ѣие дп-
вечѣи), ши дптре кѣртеа Рѣсѣиѣ, челе врѣмѣ-
тоаре.

Врѣмеа domnieѣи пѣмидѣлор domni, пе
вииторѣме пѣ съ ва мѣрѣиѣи пѣмаѣ не ша-
пте апѣ ка маѣ пѣинте, чѣ съ ва прелѣзѣиѣи
не тот кѣрѣсел виѣдѣѣлор. Аѣарѣ пѣмаѣ да-
кѣ дпн вѣпѣвоинѣдѣ вор воѣ асе лепѣда,
саѣ де каре кѣтѣва, пентрѣ врѣо дпвино-
вѣдѣрѣе дпн челе превѣзѣте дп маѣ сѣс а-
рѣтатѣл дпскрѣс, кѣвиѣиѣдѣа ва чере асе де-
пѣрта.

Domniѣи вор дптокѣи словод тоате при-
чинѣле челе дпн лѣзнѣтрѣ але припдипатѣрѣ-
лор лор, сѣѣтѣинѣдѣсъ кѣ але лор дѣва-
пѣрѣи, ѣър' де асе пѣтеа дпсѣ адѣче пѣчѣи о
вѣтѣтѣаре дрепѣтѣрѣлор че саѣ кѣзѣшѣит а-
честор дѣсѣ дѣрѣи прип деосевитѣе трактатѣрѣи,
саѣ хатишерѣѣврѣи, ши пѣ вор ѣи сѣпѣрѣаѣи
дптрѣ чѣ дпн лѣзнѣтрѣ алор откѣрѣтѣрѣе,
прип пѣчѣи о порѣикѣ дппотрѣвѣитоаре, аче-
стор дрепѣтѣрѣи.

Дпалта поартѣ ѣѣгѣдѣеще ши леагѣ
а привѣгеа кѣ дпгрѣжѣре, ка привелегѣврѣле
хѣрѣзѣте Валахѣиѣ, ши Молдавѣиѣ, сѣ пѣ сѣ
калче пѣчѣи кѣм де кѣтрѣ дрегѣторѣи дп-
вечѣиателор серхатѣрѣи, а пѣ сѣѣрѣи пѣчѣи а-

*) Пентрѣ денѣмѣреа ѣостѣлѣи припд A. D. Гика
дп Цара ромѣнеаскѣ. Вѣзѣрѣм дп маѣ
мѣлте жѣрнале стрѣне кѣтѣва жѣдекѣѣи кѣ
тогѣл ѣалче ши рѣтѣчѣте асѣира денѣмѣрѣи
ачелѣи припд ла а. 1834. Дпн причина ачеаста
маѣ вѣртос хотѣрѣжѣт а пѣвлѣка ши поѣ а-
чест хрѣсов, каре десѣлѣеще мѣлте. Red.

местекаре дін партеле, дн прічіна ачестор дѡбъ прінціпатѣрї, шї де а попрї орї че пѣ-вѣліре а лѣккѣторїмор, дѣпѣ малѣл дрепт ал дѣпѣрїї, че пѣтѣнтѣл Валахіей, саѣ ал Молдавіей. Съ вор сокотї ка о парте дн-трѣпатѣ кѣ ачест пѣтѣнт, тоате остроа-веле че сѣнт кѣтрѣ малѣл стѣнг ал дѣ-пѣрїї, шї шапалѣл ачестѣї рѣѣ ва фї хо-тарѣл прінціпатѣрїмор дела днтрареа са дн статѣрїле отомане пѣпѣ ла днпрезна-реа са кѣ Прѣтѣл.

Спре а асіѣра маї кѣ темейѣ не сілѣ-реа пѣтѣнтѣлї Валахіей шї Молдавіей, дналта поартѣ съ леагѣ а пѣ цїнеа не малѣл стѣнг ал дѣпѣрїї нічї о четате, шї а пѣ сѣферї нічї зп фел де клѣдіре, а сѣ-пѣшілор сѣї Мѣсѣлманї. Дрепт ачеса съ хотѣреце, кѣ нестрѣмѣтаре, ка не тоатѣ днїндереа малѣлї стѣнг а дѣпѣрїї атѣт дн Валахіа маре шї мікѣ, кѣт шї Мол-давіа, нічї зп Моатетан съ пѣ поатѣ нічї одатѣ а авѣ сѣлѣшлѣнда са, прїїмїндѣсѣ пѣмаї негѣдѣторїї чеї днпѣтернічїдї кѣ ферманѣрї, карїї вор венї дн прінціпатѣрї съ кѣтпере дн сокотеала лор, продѣктѣ-рїле челе треvзїнчоасе пентрѣ консомадїа Константінополѣлї саѣ алте лѣкрѣрї.

Орашеле тѣрчеції ашезате не малѣл стѣнг ал дѣпѣрїї съ вор днтоарче Вала-хіей, днпревѣпѣ кѣ пѣтѣнтѣрїле лор спре а се днтрѣпа де акѣт днпїнте кѣ ачест прінціпат, шї четѣдїле че аѣ фост маї пїпїте не ачест мал, пѣ вор маї пѣтеа фї реклѣдїте, мѣсѣлманїї че вор авѣ аверї не мїшкѣтоаре, не рѣпїте дела партїкѣларї, саѣ днтрѣачейашї ораше, саѣ не орї каре алт пѣпкт дѣпѣ малѣл стѣнг ал дѣпѣрїї вор фї даторї съ ле вѣпзѣ, пѣтѣнтенїлор дн сорок де 18 лѣпї.

Ачесте дѡбъ прінціпатѣрї авѣнд тоате дрептѣрїле чеї де сінешї леѣзїрї, пот шї карантїне а днтокмї не тоатѣ лѣпїтеа дѣпѣрїї шї ла верї че алт лок вор сокотї де треvзїнѣ, шї кордоане де сѣпѣтате а орѣндѣї орї знде шї дн че кїп вор жѣдека де кѣвїндѣ спре паза лор, фѣрѣ а фї волнїчї чеї че вор їнтра дн прінці-патѣрї, атѣт мѣсѣлманї кѣт шї кредїнї, съ се апере де а пѣзї кѣ сѣтпѣтате тоате днтокмїрїле че съ вор фаче спре апѣра-рѣ сѣпѣтѣдїї.

Фїїнд днсъ треvзїнѣ пентрѣ слѣжва карантїнелор шї спре а се пѣтеа прївегеа сіѣѣранѣїа хотарѣлор, паза вѣнеї орѣп-дѣїелї дн ораше шї сате, шї пѣпереа дн лѣкраре а правїлїмор, шї а регѣламентѣ-рїлор, обѣлѣдїреа фїешї кѣрѣїа прінціпат ва пѣтеа съ цїе зп пѣтѣр де пазнїчї дн-армаѣї, кѣдї вор фї треvзїнчюшї ла по-менїтеле слѣжве, їар пѣтѣрѣл лор шї тре-взїнчюаселе пентрѣ дѣлшїї келѣїелї съ вор днтокмї де кѣтрѣ домнї днпревѣпѣ кѣ дїванѣ-рїле лор, днтемеїндѣсѣ не пїлдеме челе веїї.

Дналта поартѣ днсѣфлелїтѣ де до-рїнѣ де а днлеснї ачестор дѡбъ прінціпа-тѣрї тоатѣ вѣпа петречере де каре еле съ пот вѣкѣра шї днпїїндате де авѣзѣрїле шї асвїрїрїле че съ зрта кѣ прїлепѣл о-сеvїтелор дѣрї че съ черка пентрѣ консѣ-мадїа Константінополѣлї, пентрѣ днде-стѣлареа четѣдїлор ашезате не малѣрїле дѣпѣрїї, шї пентрѣ треvзїнда арсеналѣлї, ле хѣрѣзеще кѣ тотѣл ачест ал лор дрепт апѣрѣндѣле не вїїторїме де а маї да вѣ-кателе лор шї кѣте алте фелѣрї де заха-реле, ашїндереа ої шї керестеле каре пѣ-пѣ акѣт съ черѣ дела дѣпселе. Асемеѣтѣ пѣ съ вор маї чере дела ачесте прінціпа-тѣрї, дн орї мѣкар че днѣтпїларе, са-

лахорї пентрѣ лѣкрѣа четъділор, нічі врео алтѣ подвадѣ де орї че фел тѣкар ва фі. Спре а се деспѣгѣві днсъ казнеаоа дпнѣрѣтеаскъ, де пагѣвіле че і с'ар прїчїнзі, прїнтрачаестѣ десѣвѣршітѣ лепѣдаре а дрептѣрїлор сале, прїнципатѣрїле вор пѣтї пе фїешїкаре ап о сѣтѣ де ванї, каре маї дпнзрѣтѣ съ ва хотѣрѣ прїн дпвоїре дпнтра амѣндоѣ кѣрділе, афарѣ дпн дѣрїле че съ пѣмескъ ідіе шї рекеабїе, каре рѣтѣн прекъм маї пайнте съ орѣндїсерѣ дѣпѣ хатїшерїфѣа че саѣ дат дп леатѣа 1802.

Кѣтрѣ ачаеста ла дпнѣмпаре де репоїре де домн прїчїнзітѣ саѣ де моарте, саѣ дпн лепѣдаре де сїнешї саѣ дпн правїлнїкъ депѣртаре, прїнципатѣа ла каре съ ва фаче ачаеа дпвоїре, ва фі датор а да атѣнчі дпалтеї порці о сѣтѣ потрївітѣ кѣ чеа дпн хатїшерїфѣрї хотѣрѣтѣ даждїе пе фїешїкаре ап, іар престе ачеста нічі одаѣтѣ пѣ съ ва маї чере нічі дела Царѣ нічі дела Домн, нічі о алтѣ даждїе, дпнаторїре саѣ дар сѣпт орї че прїчїнзіре ва фі. *)

Пе темейѣа десѣїндѣрїї маї сѣс арѣтателор дѣрї, лѣкѣторїї амѣндорора прїнципатѣрїлор съ вор вѣкѣра де о десѣвѣршітѣ словозенїе де негоц, пентрѣ тоате продѣктѣрїле пѣтѣатѣлѣї шї індѣстрїеї лор. (Дѣпѣ кѣм саѣ хотѣрѣтѣ прїн деосевїтѣа дпскрїс ал конвенціеї дела Акерман,) фѣрѣ нічі о тѣрцінїре афарѣ дпнтрачелеа че домнїї дпнпревѣтѣ кѣ дїванѣрїле лор вор

сокоті де пе апѣратѣ тревзїнѣ а дпнокт пентрѣ асїгѣрареа дпдестѣлѣрїї дпн лѣзптрѣ; вор пѣтеа съ пѣтеаскъ словод пе дѣпѣре кѣ кїар корѣвіле лор, дпнзтернїчїді кѣ пашапортѣрї де кѣтре алор обѣлѣдѣре шї съ пегѣдѣтореаскъ, дп тоате орашеле шї лїманѣрїле преа дпалтеї порці, фѣр' де а фі сѣпѣраці де кѣтре стрѣнѣгѣторїї харачїлѣї нічі сѣпѣшї ла врео алтѣ пѣпѣстѣїре.

Кѣтрѣ ачаеста дпалта поартѣ прївїнд ла тоате непорочїрїле че Валахїа шї Молдавіа аѣ сѣферїт, шї дпдемнатѣ де вн деосевїт сентїмент, ал ізвїрїї де оменїре, прїїтежде а сѣвті пе лѣкѣторїї ачестор прїнципатѣрї де плата дѣждїїлор, че і съ кѣвіне пе дої анї деплїн, сокотіді дпн зїоа дпнтрѣ каре прїнципатѣрїле съ вор дешерта кѣ тотѣа де кѣтре оцїрїле рѣсещї.

Дпсѣжршіт дпалта поартѣ дорїнд съ статорнїчеаскъ кѣ тоате кїпѣрїле вїїтоареа вѣпѣ петречере а амѣндѣрора прїнципатѣрїлор, съ леагѣ кѣ дпнадїнсѣа а дпнѣрї регѣламентѣрїле адмїнїстрїве че дп кѣрсеа времїї цїнерїї ачестор доѣ цѣрї де кѣтрѣ оцїрїле рѣсещї саѣ фѣкѣт дѣпѣ дорїнда а дѣпѣрїї челор маї дпсепнациї аї лор, шї каре регѣламентѣрї вор слѣжї дп вїїторїте де темей дпнтрѣ чеа дпн лѣзптрѣ откѣртѣїре, пе кѣт дпсѣ поменїтеле регѣламентѣрї пѣ вор адѣче нічі о вѣтѣмарѣ ла дрептѣрїле преа дпалтеї порці асѣпра ачестор локѣрї. *)

Ачестеа ка нїще дпвоїелї фѣкѣте шї дпноктїте съ копрїндѣнд дп осевїте дпскрїсѣрї, дар фїїндкѣ а лор адѣчере дпнтрѣ съ

*) Кѣ тоате ачестеа се спѣне, кѣ прїнѣа А. Гїка кѣнд прїїтї дпвестїгѣра са дп Константїнопол. с'аѣ дпвоїг а маї адаоѣе 1800 пѣнѣї, адекѣ 900,000 леї ла даждїа че се пѣтежде Норѣїї. Дпн Portfolio се арѣтасе одаѣтѣ, кѣ А. Гїка пѣтїа порѣеї 10,600 галвенї азсѣрїачї. — — Р.

*) Че фелїѣ де класѣсѣа есте ачаеста дпн зрѣтѣ? — — Ped.

вжршире саѣ дпгързіат дін прічіна деосе-
вітелор дппрежърърі че саѣ івіт, саѣ со-
котіт де неапърать тревзіндъ а съ хотъ-
рѣ ші а съ регъла акѣт кіпѣл чеіі фъръ
зъвавъ пѣпереа дп лѣкраре ачестор маі
сѣс зісе дптокмірі. Деці фѣкѣндѣсѣ кон-
венціе дп Петрополі ла леатѣла дела Хри-
стос 1834 Генаріе 17. саѣ хотърѣт прін
артіколѣл ал Леа атінгътор де прінціпа-
търіле Молдовіеі ші Валахіеі челе зрмъ-
тоаре.

Дп темеіла дпскрісѣлѣі деосевіт ал
трактатѣлѣі дела Andrianopol, атінгътор
де прінціпатъріле Валахіеі ші Молдовіеі,
преа дпалта поартъ Ототанъ саѣ легат
кѣ deadінсѣл а дпгърі регъламентъріле ад-
міністративе че саѣ дптокміт дѣпъ дорін-
да адѣпърімор челор маі дпсепнаді ші маі
кѣ іполісѣі аі локѣлѣі дп кърцереа дпнеріі
ачелор прінціпатърі де къртъ оцціріле рѣ-
сеціі. Спре съвжрширеа ачеціі легътърі,
преа дпалта поартъ дѣпъ че са дпкредін-
цат дп дестѣл кѣ орѣндѣіеліле копрінсе
дп арѣтателе регъламентърі, нѣ адѣк нічі
о вѣтъмаре ла дрептъріле сале асѣпра а-
честор дѣбъ локърі, пріітеце але да дпкѣ
де акѣт аса дпгъріре, фѣгъдѣндѣсѣ де а
словозі ші дпалтъ порѣнкѣ прін хатіше-
ріфѣ, каре съ ва дппъртъші дп копіі ам-
басадеі рѣсеціі дп сорок де дѣбъ лѣні дін
дѣоа скімеъріі дпгърірімор ачеціі конвенціі.

Дпдатъ дѣпъ формалніка дпгъріре а
регъламентърімор адміністративе, Domnii Ва-
лахіеі ші Молдовіеі, акърора орѣндѣіре се
ва фаче пентрѣ астѣ зпѣ датъ дѣпъ кіпѣл
че са хотърѣт дптре челе дѣбъ дпалте
пѣтері дпвоітоаре *) вор інтра дп лѣкрареа

*) Adeкѣ ачеа зна датъ саѣ фѣкѣт орѣндѣіреа
де прінц нѣ дѣпъ алецере словоѣѣ, чі дѣпъ
рекѣмъндаціе? Ped.

дпсърчпнъріі лор, ка съ откѣрмѣіаскѣ царя
зрмѣнд копдіцілор копрінсе дп деосеві-
тѣл дпскріс ал трактатѣлѣі дела Andriano-
пол ші потрівіт кѣ регъламентъріле че с'аѣ
дптокміт пе темеіла ачестѣі дпскріс.

Дѣпъ че съ ва фаче ашезараеа Domni-
лор, Мъріреа са дппърать тѣтѣлор Рѣсїі-
лор ва порѣнчі трацереа дпаноі а оццірі-
лор че аѣ дпнѣт прінціпатъріле, дорінд а
да прінтр'ачеастѣ о нѣбъ тѣртърісіре де
чпнстїре къртъ тѣрїреа са сѣлтапѣл ші съ
грѣвеаскѣ інтраеа дпалтеі порці дптрѣ
дрептъріле че трактатъріле дп ласѣ асѣпра
прінціпатърілор. Пентрѣ трацереа дпсѣ а
оццірілор рѣсеціі че вор фі а се рідіка дін
прінціпатърі, саѣ хотърѣт дп сорок де
дѣбъ лѣні, сокотіндѣсѣ дін зіоа ашезърїі
Domnѣлѣі, фїнд кѣ дрептате, ка дпалта
поартъ съ пріітеаскѣ о деспѣгъзїре по-
трівітѣ кѣ фолосъріле де каре саѣ лепъ-
дат спре вїпеле лѣкѣіторімор Валахіеі ші
Молдовіеі, са фѣкѣт дпвоіре ші саѣ хотъ-
рѣт, кѣ тоатѣ сѣта че съ дпдатореазѣ
прінціпатъріле а плѣті пе фіешікаре ан
къртъ дпалта поартъ потрівіт кѣ копрін-
дереа трактатърімор, съ ва зрка де акѣт
дпайнте песте тот ла треі міліоане леі
(адекѣ 6000 пѣнці) пентрѣ амѣндѣбъ прін-
ціпатъріле, каре сѣтѣ съ ва плѣті де кѣ-
трѣ Domnii дпчепѣнд дела леатѣла дела
Хрістос 1835 Генаріе 1.

Са хотърѣт асепенеа, ка ші пѣтърѣл
оццірімор орѣндѣіте спре паза чеа дін
лѣзптрѣ а амѣндорора прінціпатърімор,
дѣпъ тревзінда Църїі, сѣ се регълезе кѣ де-
сѣвжршире потрівіт кѣ дорінда дпалтеі
порці. Іар кѣт пентрѣ стеаг ші павіліон
спре тревзінда арѣтателор оцціріі прекѣт
ші а корѣвїлор пегъдѣторецці але амѣп-

дорора принципатэрілор съ ласъ ла дпалта поартъ але хотъръ.

Апсвфледит де доринда де а да ши а кезъши лъкъиторілор Валахіеі аdevърата лор одіхпъ ши лініце, прекъм ши вечініка лор изпъ петречере ши дпкредінгат фінд дъпъ черчетъріле че къ скъмпътате ам фъкът гъ регъламентъріле адміністративе че саъ алкътъйт, къ черъта орѣндвіалъ че съ аратъ prin маі сѣс зіселе трактатърі, прекъм ши челелалте дптокмірі деслвшітоаре ачелор регъламентърі че саъ фъкът дъпъ форинда челор маі алені ши дпсемпаці лъкъиторі аі принципатълві Валахіеі дп времеа окъпаціеі еі де къртъ о щіріле рѣседі, ши каре тоате ачестеа зрмеазъ а фі пе віиторіме темеі ал окърмзіріі дп лъвръ, къ пъ прічпнѣск пічі о вѣтъмаре ла рептъріле де стъпжпіреа дпалтеі теле поді, леам дптърїт спре аші авеа зрмарелор дптокмаі.

Тъ дар каре цї Domнъ маі сѣс поменїт, веі адъче дтръ сѣвжршіре копріндеера арътатълві рѣламент, каре пе віиторіме ва фі теме нестръмътат, ал чеі дп лъвнтръ окърмрі а принципатълві.

Прекъм ши ла че саме деосевїте прївілегїрї, пъзїндъле зрреа дптръ тоатъ алор дптрѣїме, веі дгрїжі а пъ съ адъче сѣпт пічі зп фел де вѣднт врео аватере.

Іар кѣт пентръ ждіа чеа дъпесте ан ла каре съ дпдаторъзъ а плъті амѣндобъ принципатърїле, фїкът зрмеазъ а съ пъзі о дреаптъ кѣмпъне ла аналогіа че съ ва плъті де къртъ ешікаре принципат, ши фїндкъ лъкъиторачестор принципатърї аъ а фї сквтіці де тфелъл де под веі ши алте черерї, ши с'вор вѣкѣра де

о дптреагъ словоzenie де негод, дп лок де патръ сѣте треїзечї ши нобъ мїї чпчї сѣте леї (439500) че плътеа маі painте сѣпт пѣміре де деzie, idie ши рекеїавіе, ва плъті пе ан ла дппърътеаска поастръ хазна 4000 пѣпці леї прекът саъ хотърълт дптре дпалта теа поартъ, ши дптре къртеа Рѣсіеі. Сѣвжршіндъсъ дар сорокъл асїдосїеі де дої ані хотърътъ дп деосевїтъл дпскріс ал трактатълві дела Адріанопол, плата арътателор 4000 пѣпці, каре дпсѣмеазъ даждїа пе фїешїкаре ан, а принципатълві Валахіеі ва дпчепе дела 13 але лънеї лві ramazan а анълві едірії 1250 саъ дела леатъл дела Хрістос 1835 Генаріе 1, потрївїт къ чеа дп зрмъ конвендіе дпкеїатъ ла Петерсѣрт де каре саъ ворвїт маі сѣс, іар афаръ дпнтр'астъ сѣмъ пъ се ва маі чере пічі дела принципат, пічі дела тїне, пічі дптр'о време ши сѣпт пічі зпфел де прічпнзіре, пічі о алтъ даждїе, пічі dare, пічі врезн дар, деосевїндъсъ пѣмаї дптжмплареа редпоїрїі де Domнї че са превъзът дп деосевїтъл дпскріс ал трактатълві дела Адріанопол.

Поръпческ дар, ка тъ съ те сімещї а лъкра дъпъ кпнъл че саъ арътат маі сѣс. Спре ачестата дар саъ дат ачест ал постръ дпалт фїрман, дпсодїт къ чеа де дпсѣміскрісъ порънкъ, каре дпдатъ че цї съ ва фаче кѣпоскътъ, веі пѣне дп лъкѣре челе де маі сѣс, ши те веі асетъна къ копріндеера ачещїї сѣпте порънчї, ла каре дпторї сѣнт тоці а авеа сѣпънере.

ЧЕРШІТОРІЇ ЛН СТ. ПЕТЕРСБЪРГ.

Ачела каре дъ зисѣ чершіторіѣ де по-
манъ, съ фіе гловіт маї днтѣѣ къ 5,
іар а дѡа оаръ къ 10 рѣвле*).

Бкасѣл лѣі Петръ чел маре,

Мергѣнд пе зліцеле къпіталей рѣсеці
Се. Петерсбѣрг, vedem o тѣлдіме де а-
шезѣмінте вінефѣкътоаре де тоатъ пласа
ші тотдеодатъ пе тротоаре (пе лѣнгъ
касѣ) о чеатъ де чершіторі, сѣрзі, орві,
мѣді, оамені фѣръ мѣві саѣ фѣръ пічоа-
ре, стѣрпітѣрї — днтінзѣнд мѣна ші гла-
сѣл пептрѣ мілѣ. „Аведі мілѣ ші пома-
пъ, пѣ въ зїтаці де зп пѣкътос. . .

Да, пегрешїт пѣкътос. . . Песте ача-
ста дела о време днкоаче чершіторіа с'аѣ
префѣкѣт днтр'ѣн фелїѣ де месеріе ші
чершіторіі дн актерї де театрѣ. Къщїгѣл
ачестей месерїі скзїте де конпрївѣдіе (ка-
пітаціе) о плѣтеде ізвіреа де оменїре рѣѣ
днделеасѣ.

Маї де мѣлт чершіторіѣ се пѣміа о-
мѣл пепорочїт, кърѣїа дї ліпсіа храна, дн-
вѣрѣкъмїнтеа ші лѣкашѣл. Акзта черші-
торїі лѣкъеск дн кварталїре вѣне дн Пескав,
пела мѣпѣстїреа Невскї саѣ ла поарта де
трїѣтѣ. Еї веаѣ чеаїѣ ші чершітоареле
кафеа; тоді аѣ одѣї кълѣзроасѣ, пат моа-
ле ші чїпъ де ажѣнс — іар де прѣпз пѣ
ле ажѣнѣ времеа. Чершіторїі се днпарт
дн маї мѣлте пласѣ. Чѣа дїпѣтїе есте а
орвілор, пептрѣ-къ ачеціа аѣ челе маї вѣне
къщїгѣрї. Баѣе де сеамъ чїнева, къ еї
нічі одатъ пѣ чер дела цѣранї, чї пѣмаї

дела оаменї віне днвѣрѣкаці. Нічі одатъ
пѣ днвѣл пѣрѣтаці де алѣл, шї тотѣш мерг
маї іѣте декѣт пої чеці къ окїі сѣпѣтошї
ші щїѣ преа мїнѣнат а о лѣа пе пічор, кънд
сінт де департе, къ се апропїе інспекторѣл
чершіторїлор. Еї трѣвѣе съ аївѣ мїрос де
мїнѣне вѣн. Дїн дрѣтѣл офїдерлор шї дїн
ачелора, карїі де шї пѣ поартъ пїптенї, еї
днсѣ къ днвѣрѣкъмїнтеа нїмік се деосївѣск
де алді амплїаці аї статѣлѣі днкъ щїѣ а
се да ла о парте ачеї чершіторї.

Мѣдіі формѣазъ а дѡа плѣсъ шї стѣ пѣ-
маї дїн вѣрѣаці. Фемеїле чершітоаре се
днделеѣе де сіне, къ пѣ сепоп лѣпѣда де
рѣкорїтоареа дѣлчеаѣъ де ворѣї. Секѣл
фемеїеск рѣтѣне тот ачѣаш дн порфїрѣ
ка шї дн трѣнѣ — ка сѣтакъ, ле есте къ
аневоїе. Къщїгѣл че дн аѣ мѣдіі, пѣ се
поате асѣтѣна къ ал орїлор; днсѣ пеп-
трѣ ачѣеа еї аѣ шї рол мѣлт маї зшоа-
рѣ, пептрѣ-къ пот ворѣ къ окїі. Днпїнте
къ кътѣва време мѣ дѣеам деалѣнгѣл пер-
спектївеї Невскїане ѣ зп прїетїн дела
Москва, знде чершіторїі сѣнт днкъ тот
чершіторї. Ної дѣрѣтм песте зп мѣт,
каре пе прїетїнѣл мѣ дн апѣкъ а'л траѣе
де гѣлерѣл мантеле шї днпре фелїрї де
семне дї череа мї. Содѣл мѣѣ скоате
о рѣвѣл дїн вѣсѣарїѣ шї вѣзѣнд къ еѣ
днї сѣг вѣзеле, дї зїсе: „Ваї де ом, де
аш шї къ аре фамїе, іаш да о ванкнотъ,
пѣ о рѣвѣл. Чершїторїѣл се злѣї шї: „Еѣ
ам зп татъ бѣтрѣ о татъ шї чїпчї прѣнчї,“
стрїгѣ деодатъ ат де вѣкѣрїе. Іатъ мѣтѣл
ворѣиторїѣ. Еѣам рѣс къ чѣа маї маре
плѣчере; прїетѣл мѣѣ днї пѣсе рѣвѣла дн
вѣсѣарїѣ шї депѣртѣ, іар чершіторїѣл
трїмісе дн зѣрїтї о мѣлдіме де днжѣрѣ-
тѣрї, пептрѣ-къ ам ліпсіт де къщїгѣ.

*) Ачестѣа сѣнт рѣвѣле де арцінт. Дѣпъ пре-
дѣл де атѣнчї ал ванїлор, глоава ачѣеа ера
греа пептрѣ чѣї карїі авѣа мілѣ къ чершіто-
рїі дела зліці.

De паса а треіа а ачестор чершіторі дпшелъторі се цін вѣіеді ші фете де 9 пѣпъ дп 12 апі; петречереа лор есте пе ла вісеріка католикъ ші ла подъл Касапѣлзі. Ачеціа пѣ се роагъ пентрѣ міль, чи те апѣкъ де фрак, рок саѣ маптъл, алеаргъ дѣпъ тине свіерѣнд ші вѣіетѣндѣ-се, пѣпъ вѣнд пе маі пѣтѣнд сѣфери, еціі сіліт але арѣпка вп ван. Тѣргѣл поателор есте а-проане, ваніі чершіці се ші тѣнкъ; ачі дпсѣ віне треаба де тѣлте орі ла дпкѣіе-раре сѣпцераасъ, ва ші ла скілѣвіре (мѣ-тіларе), тѣкаркъ лор де ачеста дпкъ ле пасъ преа пѣціп, пентрѣ-къ асеменеа мѣтіларе лі се фаче вп ісвор де веніт сігѣр.

Фетемеіе чершітоаре дпѣлѣ къ прѣпчі мічі дп браце, кѣрора песте зі пѣ ле даѣ пімік де тѣнкаре, пентрѣ-ка къ атѣт маі вшор сѣ поатъ пѣпце ші стріга, кѣчі пріп ачеста треќторілор лі се фаче міль де еі. Кѣцігѣл де чіпчі рѣвле пе зі, фетемілор ачестора ле есте преа пѣціп.

Тоді ачеціі калічі сѣпт чершіторі де-ла вліці. Дптр'ачеа маі сѣпт ші де ачеіа, каріі чершеск пріп кѣрці: ачеціа сѣпт Скалзі, каріі кѣптъ версѣрі дптр'о лімѣѣ пе'нделеасъ. Кѣптатаѣ пе вліці есте опріт, пентрѣ ачеа еі се траг пріп кѣрці. Дѣпціі се афлѣ дп некѣрмат рѣсвоіѣ къ портаріі ші къ кѣпніі. Кѣнд еі дпші дпчен десперате-теле кѣптече сѣвшіетоаре де зрекі, ц'аі да пѣнга дптреагъ, пѣмаі ка сѣ скапі де ачест копчерт дат франко, шіаша те вѣкѣрі, дакъ тѣ арѣпкѣнд вп ван дпн фереастрѣ, черші-торіѣл дпші каѣтѣ де треаѣѣ.

Маі пре сѣс де тоці ачеціа чершіторі стѣ цехѣл (корпораціа) чершіторілор де о-дѣі, вп цех маі кѣрѣцел, ші маі де сѣферіт. Де ачеста се цін матроанеле ші вавеле,

каре даѣ къ кѣрціме, де каре дпсѣ пѣ поці скѣпа пѣмаі къ вані де араптъ. Маі дпколо ла корпораціа ачеста пѣтѣрѣт ші пе чер-шіторіі літерарі. Спре пілдѣ, еціі кѣпріпс ші аі порѣпчіт ка піміні сѣ пѣці іптре. Deodatъ віне шерѣіторіѣл ші дці спѣне, кѣмкъ дп тіндѣ (antichambre) стѣ вп ом, каре дореце а'ці ворѣі дптр'о треаѣѣ преа імпортаптъ. Еші афарѣ, вп вѣрват дптр'вп сѣртѣк мѣрдаріѣ ші къ кѣчѣлѣ де дрѣм дп мѣпъ 'ці се плеакъ зікѣнд: „Еѣ дореск а'ці dedіка Domnieitale Domпѣле шчл. картае mea; пѣмаі 50 рѣвле дпші ліпсеск спре а о тіпѣрі; — пѣтеле Dтале трече ла пемѣрі-ре.“ Де те дпчерчі а іптра дп кабинет, лі-тератѣл дці калкъ дп зрѣтѣ; пѣмаі къ ванѣ-потеле поці скѣпа; дѣі къ кѣт маі іѣте къ атѣт маі віне. Де ачі дѣтнеалзі літератѣл мерѣе ла вечіпѣл тѣѣ, де есте ачела богат, ші картае 'іо dedікъ лзі — астфеліѣ мерѣе треаба дпн касъ дп касъ, — претѣтіндепі de-дікаціе. Дптр'ачеа де літерациі чершіторі ам аѣа а спѣне фоарте мѣлте лѣкѣрі іп-тересанте, каре дпсѣ ар чере вп алт арті-кол дптрег. Ші апоі че? Оаре ачел арті-кол п'ар фі ші ел пѣмаі вп чершіторіѣ? Преа пѣціпі оамені се афлѣ дп лѣме, каріі сѣ пѣ чершаскъ аѣере саѣ чіпсте, саѣ фа-вор, дпн ліпсѣ аѣѣвѣратѣ саѣ пѣмаі фѣдѣ-рїтѣ, дптр'вп кіп саѣ дп алѣл. Фачеці-вѣ міль ші поманѣ, пѣ'і даці, ертаці дпсѣ пе ачест пѣѣѣтос.

— е. ц. Plagiator.

Л и т е р а р .

Д. Гѣвернскіі секретар М. Кіфалов а традѣс ші а тіпѣрїт дп Бѣкѣреціі о карте

копринзътоаре де ренащереа літературіи вългаре алкътвигъ де историкъла Росіан Венелін Москва 1858, ши де Історіа пентрѣ Семі-Славоні, адекъ Ромъні, кълеасъ дін історіа архімандритълѣ Раичі пентрѣ тълте неатърі славоне скоасъ дін дитъперекъл зитъріи. Петревърг 1795 (длтъеа edітіе дн Віена). Амъндозъ пърціле ачестеі кърдї свнт дн лімба вългарѣ, іар чеа де а дѡа аре ши о алтъ традиціе дін потривъ ши гречеаскъ тот де D. Кіфалов. Ачеасъ карте каре рекомандт сілінца ши рѣвна Длѣ Кіфалов пентрѣ паціа вългарѣ, се афлъ де вѣнзаре ла волта Длѣ М. Поповичі ши ла лібереріа дела поарта чеа таре а ханълѣ Ст—Георге пзоѡ.

Мълдї кз дрептѣл с'аѡ сканделісат пентрѣ тітлз че се дѣ Ромънілор де Семі-Славоні, ѡпсъ ачест термін пзоѡ ши некъпоскет ѡнкъ Ромънілор пз есте о івенціе а Длѣ Кіфалов, че есте традиктор а скріеріи, чі е дпсвші авторълѣ Раичі, каре дѣпъ времї а ши лват рефѣтаціа са пе кълнд пѣтеа съ факъ оаре-каре вѣтъмаре Ромънілор пецціторі де ориціна лор. Акъм дпсъ, кълнд, търіре Домпълѣ, ши лѣмінтор веакълѣ пострѣ! Ромъніи, ши стрѣніи аѡ дестъле дѡвезі деспре адевърата лор ориціне, пз поате съ ле прічинѣаскъ нічі зп скандал ачеасъ історіе скоасъ дін дитъперекъл зитъріи; дін противъ поате фї фолосітоаре.

Ачестеа де сѣс ле аре „Квріеръл ромънск.“ Не вѣкърѣт, кз лѣвдатѣл жѣрнал пз лъсъ а трече нічі ачест прілеж, ла каре съ

грѣвїаскъ а търтѣрісі дн фаца лѣтїи романїтатеа знеї пації, пе каре зпї стрѣні, прекъм кредем пѣтаї кз ачела скоп ар вої а о трече де славоникъ, саѡ семі-славоникъ, пентрѣ-ка апої съ о поатъ вѣдї де пз щїѡ че сімпатїи ши съ о арѣиче дн зра Евронеї. Тактіка ачеаста пълпъ акъм аѡ фолосїт пе тълдї, поаѡ дпсъ кз атѣт таї тѣлт неаѡ стрікат. — Нз кѣтѡа пѣртѣт кїар пої дпшїне о парте дін віна, кз сѣптем дпвїповѣдїці астфелїз? Двоастрѣ щїці таї віне — ши пої дпкъ кѣпоащем дн Цѣріле пе знде ́ ашезатъ ромънітеа, комѣнітѣдї (овїдї) дптреці, дн а ле кърор сіп се афлъ кѣпѣдїні гоале, дѣхѣрі сѣраче, пе каре ле авзі ворѣнд кам аша: Бѣлгарѣл, Сѣрѣл, Мѣскалѣ, тоці ачеціа сѣпт „Ромъні,“ ка ши пої, пентрѣ-кз дїп „лецеа поастрѣ ромънѣаскъ.“ Де с'ар лѣа о свѣтъ Сократес кз методѣл чел дплеспіторїз пе вѣзе ши ар дѣвѣла дін касъ дн касъ, еї тѣрѣтѣшеск пе віадъ, кз пѣ ар фї дн старе аї калачїта съ прїчеапъ, кѣткъ алт чеваш есте „паціоналітатеа“ ши алта ́ „лецеа релїціоасъ,“ алта есте а фї „Ромън“ ши алта есте а дїне „релїціа греко-рѣсѣрїтеапъ,“ пе каре о дїнѡ ши алте неатърї ши о апѣрѣ ши патріархъл дін Константінопол. Віне дптревареа: кѣт с'ар пѣтеа віндека асетемеа капете болнаве, каре де тълте орї компромїтѣ пе паціа дптреагъ? — Лѣдїці дпвѣдетѣра історїеї, а лімѡеї латїне ши ачелеї італїене. Аці дпчепѣт, пз дпчетаці. Е времеа.

Г. Б.